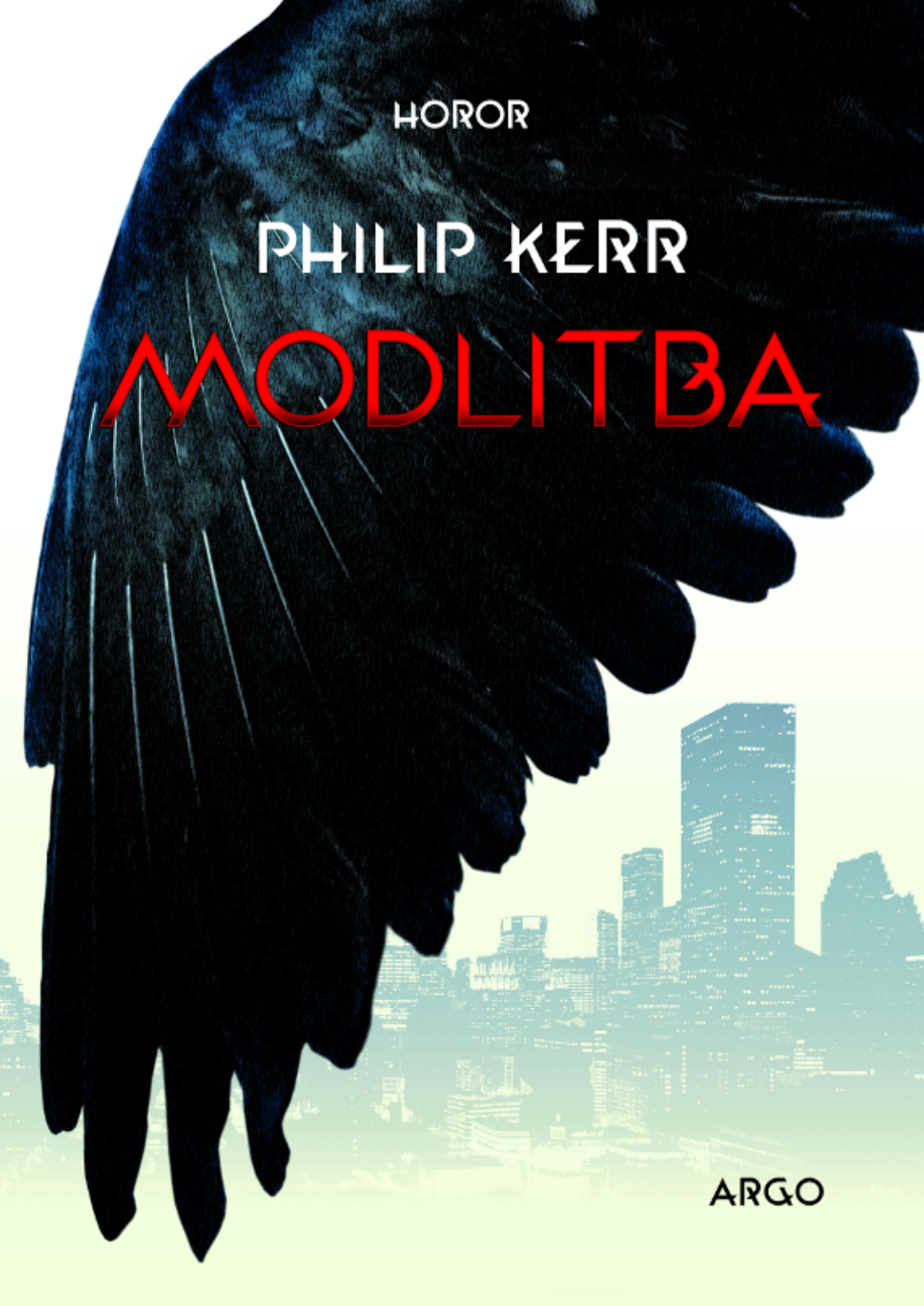

HOROR

PHILIP KERR

MODLITBA

ARGO

PHILIP KERR

PHILIP KERR
MODLITBA

ARGO

Přeložil Radovan Zítko

Prayer

Czech edition © Argo, 2016

Copyright © 2013 Philip Kerr

Translation © Radovan Zítko, 2016

ISBN 978-80-257-1751-6 (váz.)

ISBN 978-80-257-1843-8 (e-kniha)

*Nicholasi B. Scottovi, skutečnému Skotovi
a skutečnému příteli*

Modlitba není zahálčivou zábavou pro stařeny.
Správně pochopená a použitá je nejsilnějším
nástrojem činu.

Mahátma Gándhí

Když si nás bohové přejí potrestat, vyslechnou
naše modlitby.

Oscar Wilde

Boží hněv spí. Ležel v skrytu milion let před
příchodem lidí a jen lidi vládnou mocí, která
ho může probudit.

Cormac McCarthy, *Krvavý poledník*

PROLOG

Katedrála sv. Ondřeje, Glasgow, Skotsko: 5. dubna 1988

Byl jasný, chladný den, ale já si místo svého obvyklého šedého oblečení z jehněčí vlny a silného flanelu vzal kvůli zdání nevinnosti spolu se všemi ostatními dětmi v katedrále bílé bavlněné šaty, jako v půlce léta.

Klepal jsem se, ale nejenom proto, že ve Svatém Ondřeji bylo jako v morně. Klepal jsem se i z toho důvodu, že jsem v srdci choval smrtelný hřích – aspoň jsem si to tak představoval.

Nad mojí načesanou hlavou se tyčil šedý kamenný interiér jako sál nějakého starodávného hradu a vzduch plnil pach hořících svíček a kadidla. Hrály varhany, slabé hlasy sboru huhňaly zvláštní slova, snad to bylo latinsky, a já pomalu a zbožně kráčel prostřední uličkou k biskupovi zvící bratra Tucka, zpocené dlaně jsem měl sepnuté, jako bych byl nějaký malý svatý – i když ve svých vlastních očích jsem k tomu měl daleko –, způsobem, který mi ukázala matka.

„Musíš takhle, Gilesi,“ nabádala mě předtím a udělala, co mám napodobit. „Jako by ses snažil rukama zmáčknot něco hodně placatého a přitom je měl u obličejů tak blízko, aby se ti špičky prstů skoro dotýkaly rtů.“

„Myslíš jako Johanka z Arku, když ji upalovali na hranici?“ zeptal jsem se.

Moje matka sebou cukla.

„Ano. Třeba. Jenom zkusíme vymyslet lepší příklad, zvládneš to?“

„Co takhle Marie Stuartovna?“

„Snad radši někdo, kdo nemíří na popravu. Nenapadne tě někdo jiný? Někaký svatý?“

„Ale aby svatí byli svatí, museli z nich nejdřív být mučedníci,“ namítl jsem. „To taky znamená, že většinu z nich popravili.“

Matka se zatvářila zoufale. „Ty máš odpověď na všechno, Gilesi,“ zamumlala.

„Vlídná odpověď odvrací rozhořčení,“ řekl jsem. „Kdežto slovo, které ubližuje, popouzí k hněvu. Přísloví patnáct, verš jedna.“

Citovat bibli byl užitečný trik, který jsem se naučil v hodinách náboženství. Každý týden jsme se museli naučit jeden text a mně zanedlouho došlo, že citáty z bible dokážou umlčet kritické dospělé. A co bylo ještě užitečnější, dokázaly i odrazit nevíтанou pozornost otce Leese. Nechával mě být, protože se bál textů, které bych mohl vyslovit, kdybych se mu dostal do kněžských rukou – jako by mými nevinnými ústy promlouval Bůh přímo k němu. Kvůli mým znalostem bible mi můj otec posměšně říkal „svíčková bába“ a někdy „přemoudřelec“ a svěřil se matce, že učit děti obsah bible je podle jeho názoru špatné. Samozřejmě ho nebrala na vědomí, ale zpětně si myslím, že táta měl pravdu. V bibli je toho spousta, co z latiny nebo řečtiny vůbec přeloženo být nemělo.

Lodí katedrály se šoural dlouhý, ošivající se zástup nás chlapců a děvčat. Museli jsme vypadat jako jedna z těch korejských moonistických svateb, kdy se najednou berou stovky a stovky párů.

Samozřejmě se nejednalo o dětskou svatbu, ale o moje vlastní biřmování – okamžik, kdy jsem se měl veřejně zříct ďábla a veškerého jeho díla a stát se římským katolíkem – a pro všechny ostatní v katedrále svatého Ondřeje to zřejmě byl velmi šťastný den. Možná pro všechny kromě mě, protože mně se na tom obřadu něco nezдалo. Nejen zženštilá bílá košile a kraťasy a školní kravata – samy o sobě dost hrozné –, ale taky něco jiného: dalo by se nejspíš říct, že jsem intenzivně cítil zlou předtuchu, jako by se chystalo něco hrozného, a nebylo to vzdálené spáchání snad i smrtelného hříchu, o kterém jsem uvažoval.

Bylo mi dvanáct a to, že jsem byl přemoudřelý, s sebou neslo i fakt, že jsem měl „jistou představivost“ – tak moji rodiče popisovali děti, jako jsem byl já, které u některých věcí přeháněly a u jiných lhaly. Nepopírám, že jsem měl téměř o všem vlastní představy. Někdy je

ovlivňovalo, co jsem si přečetl v knížkách nebo viděl v televizi, ale častěji byly pouhým výsledkem hlubokého a nejednou pomýleného mladistvého uvažování, které se aspoň dalo přičíst plodům nezávislé mysli. Ovšem ať už jsem lhal jakkoli, myslel jsem to většinou dobře.

Díky otci Leesovi jsem byl dobře obeznámený s římskokatolickým katechismem i s významem biřmování, o němž je možné si všechno přečíst ve Skutcích apoštolů, kapitola dvě. Za poslední měsíc mě každou středu brali na náboženství, kde nám otec Lees vykládal, jak se apoštolové krátce po letnicích ukrývali v nějaké zamčené místnosti, protože se báli Židů, a vtom najednou uslyšeli hluk, který zněl jako vítr, ale ve skutečnosti to byl zvuk Ducha svatého. Pak se nad hlavami učedníků jako modré plamínky z plynového zapalovače objevily malé ohničky a všechny apoštoly naplnil Duch svatý a začali mluvit cizími jazyky, což podle mého staršího bratra Andyho není moc vzdálené tomu, co se děje ve *Vymítači ďábla*.

Musím říct, že jsem duchy ani duchařské historky nijak zvlášť v lásce neměl, ani bych nechtěl zůstat sám v zamčené místnosti s otcem Leesem, natožpak aby se mi zamlouvala představa, že do mě vstoupí sebesvatější přízrak a já zaplanu „jako svíčka pro Ježíše“: tak nám to ten strašidelný kněz popisoval v hodině náboženství. Vlastně mě ta představa děsila. Nelíbilo se mi ani, že bych možná už nikdy nebyl schopný mluvit anglicky, ale jenom nějakým nepochopitelným jazykem, třeba čínsky nebo svahilsky, a nikdo v celém Glasgow mi nebude rozumět. Ne že by samotným obyvatelům Glasgow rozumět bylo, dokonce i lidé z ostatních koutů Skotska mají s jejich přízvukem a chybějícími souhláskami těžké porřízení. Když mluvíte angličtinou, kterou se hovoří v Glasgow, vypadá to, jako byste se učili plivat.

Měl jsem proto plán, který mě měl ochránit před hrozícím rizikem, že mě posedne nějaký duch a já budu mluvit jazyky – tajný plán, který jsem neprobíral s nikým jiným než se svým svědomím (a určitě ne se svou matkou) a který jsem teď uváděl v praxi.

Když na mě při biřmování přišla řada, poklekl jsem před biskupem, a jakmile mi pomazal čelo a trochu silněji, než jsem očekával, propleskl tvář prsty potřísněnými nikotinem – symbolicky tak

předjímal, jak se ke mně lidé můžou chovat kvůli mé víře – a sám otec Lees mi dal šťávu z tmavých hroznů a hostii, krev a tělo Ježíše Krista, postavil jsem se za žulový sloup kostela, a zatímco se teď všichni dívali na chlapce, kterého biřmovali hned po mně, rychle jsem si setřel křížmo z čela a vyplivl suchou oplatku z patra úst do kapesníku.

Viděl mě při tom jeden spolužák a docela dlouho potom jsem měl přezdívku „kacíř“, což jsem si dost užíval. Dodávala mi zlé, světské vzezření a zdání jisté rafinovanosti, jak jsem si alespoň představoval. Nespolknutá konsekrovaná hostie – jak se říká proměněným oplatkám – se velmi hodí při páchání satanských rituálů nebo vyvolávání ďábla. Myslím, že už tehdy – a to nejspíš díky otci Leesovi – jsem chápal Boha a ďábla jako opačné strany stejné ohmatané mince, i když bych řekl, že docela dlouho se mi celkem dařilo být dobrým křesťanem.

Říká se, že žádný hřích nezůstane nepotrestán, a můj vlastní zlý skutek určitě trestu neunikl, protože když jsem vytahoval z kalhot čistý, poskládaný čtvercový kapesník, do kterého jsem se chystal vyplivnout tělo Kristovo, něco mi vypadlo z kapsy, ale já si to tehdy neuvědomil. Byla to moje nová svatokryštofská medaile, vyrobená z poctivého hebridského stříbra, památeční dárek od mojí matky, na kterém bylo vyryté moje jméno – včetně iniciály světce, mého biřmovacího jména, které znělo John, protože Jan byl Jakubův bratr a jméno James jsem dostal při křtu – a datum mého biřmování. Medaile byla charakteristická i v několika dalších ohledech: moje matka ji nechala speciálně navrhnout Grahamem Stewartem, z něhož se nakonec stal docela slavný skotský stříbrotepec. Dokonce vím, jak medaile vypadá, protože můj bratr tu svou stále má od vlastního biřmování, které se konalo pár let před mým: hlava svatého Kryštofa je kopie kresby uznávaného výtvarníka Petera Howsona.

Na ztrátu stříbrné medaile se samozřejmě brzy přišlo, a třebaže moje matka nikdy nezjistila, jaké byly přesné a pravděpodobně rouhačské okolnosti spojené s jejím zmizením, musel jsem se nějaký čas každý večer modlit za to, abych ji znovu našel.

KAPITOLA 1

Houston, Texas, současnost

Katedrála Svatého srdce zvenku připomínala vězení. Se svými vysokými okny, jednolitými šedými betonovými bloky a samostatnou zvonící rozhodně nevypadala jako příhodné místo, kde byste si mohli promluvit s Všemohoucím. Prošel jsem portálem do milosrdně chladného mramorového interiéru, kde mě pozdravil pohledný Afroameričan s kolárkem a přívětivým úsměvem. Sdělil mi, že mše začne za třicet minut a zpovědi za deset poblíž transeptu Svatého srdce.

Knězi jsem poděkoval a pokračoval dál. Nechtělo se mi prozrazovat, že od mojí poslední zpovědi už uplynula dlouhá doba. Vlastně jsem nebyl ani římský katolík. Už ne. Byl jsem evangelík. Přišel jsem se sem modlit, ne na mši, ani abych žádal o odpuštění hříchů.

S tou modlitbou jsem udělal chybu. Nikdy jsem ji neměl vyslat k nebesům. Měl jsem se otočit a odejít, hned jak jsem uviděl ta prapodivně moderní vitrážová okna a plastovou sochu svatého Antonína Paduánského. Ve srovnání s katolickými kostely mého dětství to tu na mě působilo příliš nově na to, abych si tu o svých problémech mohl promluvit s Bohem. Ale kam jinam bych měl jít? Do svého kostela – Lakewoodu – určitě ne. To byl přestavěný basketbalový stadion. A mezi architektonickými ohyzdnostmi, ze kterých se čtvrté největší město v USA skládá, by si lepší místo pro přiblížení se Bohu nevybral ani sám svatý Antonín. Aspoň tím jsem si byl jistý, i když už jsem nevěděl určitě, jestli jenom nemarním čas. Vždyť k čemu to je, modlit se k Bohu, jenž – jak jsem byl téměř přesvědčený – vůbec neexistuje? Kvůli tomu jsem se sem přišel modlit. Kvůli tomu a snad i kvůli stavu svého manželství.

Vybral jsem si tichou lavici čelem k transeptu Svatého srdce, poklekl a polohlasem pronesl pár pobožně znějících slov. Pak jsem vzhlédl k jednoduchému vykládanému oknu s rudým, komicky těla zbaveným svatým srdcem a při nejlepší vůli se snažil uchopit stávající problém.

„Dýchej ve mně, Duchu svatý, ehm... abych svatě myslel. Pobízej mě, Duchu svatý, abych svatě taky jednal... Což nedělám. Jak by mohlo moje jednání a moje práce být kdy svaté? Vídám věci, Duchu svatý – hrozné věci – které mě svádějí k pochybám, jestli v tomhle podělaném světě vůbec můžeš existovat. A to vím, o čem mluvím, Pane.

Například to srdce na okně transeptu tamhle nahoře. Já vím, Pane, co má představovat: je to svatá eucharistie a symbolizuje lásku, která je Bůh, jenž z lásky k nám sestoupil na zem v lidské podobě. Ano, to chápu.

Ale když se na to srdce podívám, vzpomenu si na Zera Santoriniho, sériového vraha z Texas City, který vyřezával srdce svých obětí a nechával je vedle těla v hnízdečku z ostnatého drátu. (To byl poměrně pěkně sadistický detail, onen ostnatý drát – velmi hollywoodský. A byl i užitečný, protože díky němu se nám vraha podařilo chytit. Drát byl třikrát pozinkovaný, s dvaceticentimetrovými rozestupy ostnů, na ohrady, a Santorini si ho koupil pětadvacet metrů ve farmářských potřebách Uvalco v San Antoniu.) Jistě, můžu si namlouvat, že konám tvé dílo, Pane, ale fakt nedává smysl, že bys tu nemohl být ani pro tu jedinou ze sedmnácti nebožáček, které zavraždil.

Je pravda, že většina z těch holek byly feťačky a prostitutky, ale nikdo si takovou smrt nezaslouží. Možná kromě Zera Santoriniho. Tvrdil, že většinu těch žen před vraždou vyzýval k tomu, aby se modlily za svůj život, a když ses neobjevil s bleskem v jedné a svým Duchem svatým v druhé ruce, spočítal si, že od tebe má povolení oddělat je nastřelovací pistolí. Na té situaci je samozřejmě ironické, že Santorini pátral po nějakém znamení, že vlastně opravdu existuješ, že v extrémních situacích podobných té, které zosnoval, ses mohl zjevit a vyvrátit všechny jeho velmi rozumné pochybnosti.

I já jeho podání uvěřil. Jistým způsobem jsem v jeho jednání viděl určitou logiku. Dokonce ty chudinky fotil, jak klečí na podlaze, nahé, při modlitbě se sepnutýma rukama, což jeho historku mohlo potvrzovat. Na druhou stranu Ty – no, Tobě mám sto dobrých důvodů nevěřit.

Pokud existuješ, žádám tě jen o to, abys mi nějak pomohl a já v tebe uvěřil. Neprosím o znamení jako Zero Santorini. Nechci po Tobě snazší život ani snazší práci. Modlím se jen za sílu vypořádat se se životem a prací, které už mám. Pravda je, že během svých deseti let u FBI jsem ani jednou nebyl svědkem toho, že bys dal do pořádku něco, co bylo třeba. Ani jednou. A mám prostě dojem, že pokud by všichni řadoví agenti z budovy na Justice Drive jednoho rána zůstali v posteli, v tomhle městě by pak byl mnohem větší bordel, než je právě teď. Určitě nemám pocit, že by ses pouštěl do křížku s těmi magory, kterými se zabývám v oddělení domácího terorismu, Pane: s bílými šovinisty, křesťanskými milicemi, suverénními občany, potratovými extremisty, bojovníky za zvířecí práva a ekoteroristy, černými separatisty a anarchisty – nemluvě o islamistech, na které dneska musejí dohlížet lidé z kontrarozvědky na druhé straně vestibulu. Nemám pocit, že bys o něco z toho projevoval nějakou starost, Pane. Vlastně nemám pocit, že by ses vůbec nějak projevoval.“

Vstal jsem. Bylo načase, abych odešel. Katedrála se plnila lidmi. K oltáři tiše přistoupil jeden kněz a zapálil několik svící, nahoře na varhanním ochozu někdo začal hrát Bachovo preludium.

Odešel jsem z transeptu a kráčet zpátky uličkou k jižnímu průčelí. Zastavil jsem se jen pro zpravodaj farnosti, které ležely na hromádce u dveří, a pak jsem vyrazil do horka typického pro houstonské letní večery.

Bydleli jsme v omítnuté kamenné novostavbě jihovýchodně od Memorial Parku, v Driscoll Street. Z pokoje ve věžičce, který sloužil jako moje pracovna, jsem měl dobrý výhled na předměstskou, konejšivě tuctovou houstonskou ulici: na chodník lemovaný několika palmami spálenými nelítostným sluncem a úhledné trávníčky, skoro vždycky menší než lesklá SUV zaparkovaná vedle nich.

Byl to pěkný dům, ale s platem od FBI bych si ho v životě nemohl dovolit, což byl taky důvod, proč nám ho koupil Rutin otec Bob Coleman. Zpočátku jsem s Bobem vycházel poměrně dobře, ale to bylo předtím, než jsem udělal tu hloupost – jeho slovy, ne mými – a odmítl dobře placené místo u prestižní advokátské firmy z New Yorku, odešel na Akademii do Quantika a udělal si kurz pro práci u FBI. Bob tvrdil, že by nám nikdy nedal požehnání k sňatku, kdyby ho napadlo, že kvůli pomýlenému vlasteneckému smyslu zahodím právnickou kariéru. S Bobem nejsme zajedno ve spoustě témat, ale moje práce pro americkou vládu je pro něj dalším důvodem, aby mě neměl rád a nevěřil mi. Na druhou stranu, v tom jsou naše city vzájemné.

Pohodil jsem svoje věci na kuchyňský bar a políbil ji, déle, než jsme oba čekali, ona pak vydechla a zamrkala, jako by právě udělala hvězdu, načež se srdečně usmála.

„To jsem nečekala.“

„Působíš na mě zvláštní silou.“

„To jsem ráda. Vadilo by mi, kdybych tě nudila.“

„Ty? Nikdy.“

Odešel jsem se do koupelny umýt.

„Jak ses dneska měl?“ zavolala za mnou.

„Mám se vždycky dobře, když se vrátím domů, zlato.“

„To neříkej, miláčku. Připomíná mi to, co všechno se může stát, když jsi pryč.“

„Nic se nestane. Už jsem ti to říkal. Jsem požehnaný.“ Nastříkal jsem si na ruce trochu antivirového dezinfekčního prostředku: namlouval jsem si, že je to protilátka na to bahno z podsvětí, které jsem se většinu svého pracovního dne snažil chytit. „Kde je Danny?“

„Hraje si na dvorku.“

Když jsem se vrátil do kuchyně, měla v ruce zpravodaj Svatého srdce.

„Tys byl v katedrále?“

„Jel jsem kolem, tak jsem si říkal, jestli tam nezastihnu biskupa Coogana. Na Eamona Coogana si pamatuješ.“

„Jasně.“